

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „Uczenie się przez działanie. Innowacyjny program nauczania «Poznać i zrozumieć świat» do edukacji wczesnoszkolnej” jest finansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjny Kapitał Ludzki, działanie 3.3.4. Modernizacja treści i metod kształcenia – projekty konkursowe.

Zestaw scenariuszy

Temat bloku czterech zajęć

Cztery pory roku

1. Jesień

Cele zajęć:

- Zapoznanie z porą roku – jesienią
- Doskonalenie umiejętności rozpoznawania i dostrzegania zmian zachodzących w przyrodzie, w bliższym i dalszym otoczeniu
- Doskonalenie słuchu fonemowego, spostrzegawczości, sprawności manualnych, koncentracji uwagi
- Adaptacja dzieci do wspólnych działań w klasie
- Wdrażanie do przyjaznego zachowania wobec innych
- Rozpoznawanie i nazywanie własnych emocji
- Rozwijanie i doskonalenie umiejętności słuchania innych

U c z e ń:

- dostrzega zmiany zachodzące w przyrodzie
- nazywa i rozpoznaje zaobserwowane zmiany, wskazuje ich przyczynę oraz konsekwencje
- współdziała z rówieśnikami, nauczycielem
- orientuje się na kartce papieru, potrafi ją właściwie wykorzystać (zgodnie z instrukcją nauczyciela)
- wykonuje polecenia nauczyciela, potrafi bezpiecznie zachowywać się na wycieczce szkolnej, dba o bezpieczeństwo swoje i pozostałych uczestników
- jest uważny, twórczy, skoncentrowany na działaniu
- we właściwy sposób wykorzystuje własne sprawności

Metody: • oparte na aktywności nauczyciela: wycieczka, odtwarzanie muzyki, objaśnienia, pogadanka, pochwała, tworzenie sytuacji problemowych, zadawanie pytań otwartych, zagadki; • oparte na aktywności ucznia: działanie, obserwacja, ekspresja ruchowa, uważne słuchanie, swobodne wypowiedzi, rozwiązywanie zagadek

Środki dydaktyczne: magnetofon, muzyka relaksacyjna lub rytmiczna, biała kartka papieru A4 z bloku technicznego dla każdego ucznia, sznurek, spinki do bielizny

Zestaw scenariuszy

Przebieg zajęć

Rodzaj edukacji	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Środki dydaktyczne
Spoleczna	<p>1. Zajęcia początkowe – zabawa. Nauczyciel wita się z uczniami i zadaje zagadkę: „jak myślicie, co powtarza się cztery razy w ciągu roku?”. Następnie informuje, na czym będzie polegał cykl zajęć, które będą się odbywały tylko cztery razy. I zadaje pytanie: jak myślicie, dlaczego rozpoczynamy od jesieni? Przedstawia przebieg zajęć oraz warunki prawidłowego wykonania zadania: „Każdy uczeń otrzyma jedną kartkę A4 białego papieru i w trakcie wspólnej wycieczki do parku powinien poprzez nacieranie różnych przedmiotów stworzyć obraz kolorów jesieni. Powinien szukać kolorów na różnych elementach przyrody: pniach drzew, liściach, kamieniach, trawie itd.”. Informuje, że bez względu na jakość wykonanej pracy, wszystkie wytwory znajdą się na wystawie.</p> <p>2. Wycieczka klasowa do parku. Nauczyciel dba o bezpieczeństwo uczniów, inspiruje ich do podejmowania działań, chwali spostrzegawczość, precyzję, aktywność twórczą.</p> <p>3. Powrót do klasy. Nauczyciel podaje uczniom informację na temat kolejnych działań: omówienie prac, zachowania uczniów, ich aktywności, współpracy z innymi.</p> <p>4. Wystawa. Nauczyciel zachęca uczniów do indywidualnych prezen-</p>	<p>Uczniowie witają się z nauczycielem. Odpowiadają indywidualnie na zadane pytania. Wyrażają zgodę na proponowane działania.</p> <p>Uczniowie bezpiecznie zachowują się w czasie drogi do i z parku. W trakcie wykonywania działań są twórczy, aktywni, spostrzegawczy, wymieniają się pomysłami z koleżankami i kolegami.</p> <p>Uczniowie przygotowują swoje prace do indywidualnych prezentacji, biorąc pod uwagę: z jakich elementów przyrody została praca wykonana, jakie kolory dominują w pracy, czy słyszały głosy ptaków, inne dźwięki przyrody – jakie?</p> <p>Uczniowie opowiadają, jak praca powstała, które elementy przyrody zostały</p>	<p>Wykonane prace na papierze A4.</p>

Zestaw scenariuszy

	tacji prac, a następnie wraz z nimi przygotowuje wystawę wszystkich prac.	wykorzystane przy jej tworzeniu. Wymieniają się własnymi doświadczeniami na temat jakości wykonanej pracy, słuchają wypowiedzi koleżanek i kolegów. Uczniowie współtworzą wystawę, mają wpływ na jej wygląd, nadają jej tytuł.	
Polonistyczna	Nauczyciel czyta wcześniej przygotowany wiersz, opowiadanie o jesieni. Pyta, co uczniowie zauważyli podczas wycieczki, na które oznaki jesieni zwrócili uwagę? Czy będą się one jeszcze zmieniały? W jaki sposób?	Uczeń wypowiada się indywidualnie, poznaje nowe słowa, rozwija wyobraźnię.	
Matematyczna	Nauczyciel pyta, ile obrazów każdy uczeń przygotuje w całym cyklu zajęć? Po wykonaniu pracy – ile przedmiotów/ śladów uczeń przeniósł na papier? Kto najwięcej, kto najmniej? Kto miał największy – jaki? I najmniejszy – jaki? Czy uczniowie zbierali ślady z tych samych roślin, obiektów, przedmiotów? Ile osób? Które rośliny były najczęściej wybierane, a które najrzadziej?	Uczeń liczy, porównuje, potrafi wskazać wspólne i odrębne zbiory.	
Muzyczna	Nauczyciel włącza muzykę klasyczną lub inną, w której przewija się temat jesieni (w trakcie przygotowania wystawy).	Uczniowie śpiewają lub poruszają się w rytm słuchanej muzyki.	Magnetofon, muzyka relaksacyjna lub rytmiczna.
Plastyczna	Nauczyciel pyta, z jakich innych technik można skorzystać, tworząc prace plastyczne na temat jesieni, co jest do tego potrzebne?	Uczniowie wymieniają techniki oraz przybory potrzebne do jej użycia.	
Przyrodnicza	Nauczyciel pyta o zachowanie przyrody, ludzi i zwierząt w tej porze roku.	Uczniowie odpowiadają w grupach: Jak zachowuje się przyroda? Jak zachowują się ludzie? Jak zachowują się zwierzęta?	

Zestaw scenariuszy

Cztery pory roku

2. Zima

Cele zajęć:

- Zapoznanie z porą roku – zimą
- Doskonalenie umiejętności rozpoznawania i dostrzegania zmian zachodzących w przyrodzie, w bliższym i dalszym otoczeniu
- Doskonalenie sluchu fonemowego, spostrzegawczości, sprawności manualnych, koncentracji uwagi
- Adaptacja dzieci do wspólnych działań w klasie
- Wdrażanie do przyjaznego zachowania wobec innych
- Rozpoznawanie i nazywanie własnych emocji
- Rozwijanie i doskonalenie umiejętności słuchania innych

U c z e ń:

- dostrzega zmiany zachodzące w przyrodzie
- nazywa i rozpoznaje zaobserwowane zmiany, wskazuje ich przyczynę oraz konsekwencje
- współdziała z rówieśnikami, nauczycielem
- orientuje się na kartce papieru, potrafi ją właściwie wykorzystać (zgodnie z instrukcją nauczyciela)
- wykonuje polecenia nauczyciela, potrafi bezpiecznie zachowywać się na wycieczce szkolnej, dba o bezpieczeństwo swoje i pozostałych uczestników
- jest uważny, twórczy, skoncentrowany na działaniu
- we właściwy sposób wykorzystuje własne sprawności

Metody: • oparte na aktywności nauczyciela: wycieczka, odtwarzanie muzyki, objaśnienia, pogadanka, pochwała, tworzenie sytuacji problemowych, zadawanie pytań otwartych zagadki;
• oparte na aktywności ucznia: działanie, obserwacja, ekspresja ruchowa, uważne słuchanie, swobodne wypowiedzi, rozwiązywanie zagadek

Środki dydaktyczne: magnetofon, muzyka relaksacyjna lub rytmiczna, biała kartka papieru A4 z bloku technicznego dla każdego ucznia, sznurek, spinki do bielizny

Przebieg zajęć

Rodzaj edukacji	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Środki dydaktyczne
Spoleczna	1. Zajęcia początkowe – zabawa. Nauczyciel wita się z uczniami i zadaje pytania: „jaką mamy obecnie porę roku?”. Jak była przedtem? Jakie będą następne? Następnie przypomina o realizacji cyklu zajęć CZTERY PORY ROKU. Zadaje pytanie: po czym poznajemy, że jest zima? Przypomina o zasadach zachowania szczególnej	Uczniowie witają się z nauczycielem. Odpowiadają indywidualnie na zadane pytania. Wyrażają zgodę na proponowane działania.	

Zestaw scenariuszy

	<p>ostrożności w zimie, zwłaszcza podczas pobytu na dworze. Przypomina przebieg zajęć oraz warunki prawidłowego wykonania zadania: „Każdy uczeń otrzyma jedną kartkę A4 białego papieru i w trakcie wspólnej wycieczki do parku powinien poprzez nacieranie różnych przedmiotów stworzyć obraz kolorów zimy. Powinien szukać kolorów na różnych elementach przyrody: pniach drzew, liściach, kamieniach, trawie itd.”. Informuje, że bez względu na jakość wykonanej pracy, wszystkie wytwory znajdują się na wystawie.</p> <p>2. Wycieczka klasowa do parku. Nauczyciel dba o bezpieczeństwo uczniów, inspiruje ich do podejmowania działań, chwali spostrzegawczość, precyzję, aktywność twórczą.</p> <p>3. Powrót do klasy. Nauczyciel podaje uczniom informację na temat kolejnych działań: omówienie prac, zachowania uczniów, ich aktywności, współpracy z innymi.</p> <p>4. Wystawa. Nauczyciel zachęca do indywidualnych prezentacji prac, a następnie wraz z uczniami przygotowuje wystawę wszystkich prac. Zalecane jest, aby prace każdego z uczniów pokazane były obok siebie (najlepiej pod spodem poprzedniej pracy).</p>	<p>Uczniowie bezpiecznie zachowują się w czasie drogi do i z parku. W trakcie wykonywania działań są twórczy, aktywni, spostrzegawczy, wymieniają się pomysłami z koleżankami i kolegami.</p> <p>Uczniowie przygotowują swoje prace do indywidualnych prezentacji: z jakich elementów przyrody została praca wykonana, jakie kolory dominują w pracy, czy słyszały głosy ptaków, inne dźwięki przyrody – jakie? Uczniowie porównują swoje dotychczasowe prace.</p> <p>Uczniowie opowiadają o swojej pracy – jak powstała? Ślady jakich elementów przyrody znajdują się na pracy? Wymieniają się własnymi doświadczeniami na temat jakości wykonanej pracy, słuchają wypowiedzi koleżanek i kolegów.</p> <p>Uczniowie współtworzą wystawę, mają wpływ na jej wygląd, nadają jej tytuł.</p>	<p>Wykonane prace na papierze A4.</p>
<p>Polonistyczna</p>	<p>Nauczyciel czyta wcześniej przygotowany wiersz, opowiadanie o zimie.</p>	<p>Uczeń wypowiada się indywidualnie, poznaje nowe słowa, rozwija wyobraźnię.</p>	

Zestaw scenariuszy

	<p>Pyta, co uczniowie zauważyli podczas wycieczki, na które oznaki zimy zwrócili uwagę? Które z nich występują w opowiadaniu/wierszu. Czy będą się one jeszcze zmieniały? W jaki sposób?</p>		
Matematyczna	<p>Nauczyciel pyta uczniów, który obraz przygotowują, ile jeszcze będzie wykonanych prac? Po wykonaniu pracy – ile przedmiotów/śladów uczeń przeniósł na papier? Kto najwięcej, kto najmniej? Kto miał największy – jaki? I najmniejszy – jaki? Czy uczniowie zbierali ślady z tych samych roślin, obiektów, przedmiotów? Które rośliny były najczęściej wybierane, a które najrzadziej? Czy dzieci powtórzyły wcześniejsze ślady?</p>	<p>Uczeń liczy, porównuje, wskazuje wspólne i odrębne zbiory.</p>	
Muzyczna	<p>Nauczyciel włącza muzykę klasyczną lub inną rytmiczną, w której przewija się temat zimy (w trakcie przygotowania wystawy).</p>	<p>Uczniowie śpiewają lub poruszają się w rytm słuchanej muzyki.</p>	<p>Magnetofon, muzyka relaksacyjna lub rytmiczna.</p>
Plastyczna	<p>Nauczyciel pyta, z jakich innych technik można skorzystać, tworząc prace plastyczne na temat zimy, co jest do tego potrzebne?</p>	<p>Uczniowie wymieniają techniki oraz przybory potrzebne do jej użycia.</p>	
Przyrodnicza	<p>Nauczyciel pyta o zachowanie przyrody, ludzi i zwierząt w tej porze roku.</p>	<p>Uczniowie odpowiadają w grupach: Jak zachowuje się przyroda? Jak zachowują się ludzie? Jak zachowują się zwierzęta?</p>	

Zestaw scenariuszy

Cztery pory roku

3. Wiosna

Cele zajęć:

- Zapoznanie z porą roku – wiosną
- Doskonalenie umiejętności rozpoznawania i dostrzegania zmian zachodzących w przyrodzie, w bliższym i dalszym otoczeniu
- Doskonalenie słuchu fonemowego, spostrzegawczości, sprawności manualnych, koncentracji uwagi
- Adaptacja dzieci do wspólnych działań w klasie
- Wdrażanie do przyjaznego zachowania wobec innych
- Rozpoznawanie i nazywanie własnych emocji
- Rozwijanie i doskonalenie umiejętności słuchania innych

U c z e ń:

- dostrzega zmiany zachodzące w przyrodzie
- nazywa i rozpoznaje zaobserwowane zmiany, wskazuje ich przyczynę oraz konsekwencje
- współdziała z rówieśnikami, nauczycielem
- orientuje się na kartce papieru, potrafi ją właściwie wykorzystać (zgodnie z instrukcją nauczyciela)
- wykonuje polecenia nauczyciela, potrafi bezpiecznie zachowywać się na wycieczce szkolnej, dba o bezpieczeństwo swoje i pozostałych uczestników
- jest uważny, twórczy, skoncentrowany na działaniu
- we właściwy sposób wykorzystuje własne sprawności

Metody: • oparte na aktywności nauczyciela: wycieczka, odtwarzanie muzyki, objaśnienia, pogadanka, pochwała, tworzenie sytuacji problemowych, zadawanie pytań otwartych, zagadki; • oparte na aktywności ucznia: działanie, obserwacja, ekspresja ruchowa, uważne słuchanie, swobodne wypowiedzi, rozwiązywanie zagadek

Środki dydaktyczne: magnetofon, muzyka relaksacyjna lub rytmiczna, biała kartka papieru A4 z bloku technicznego dla każdego ucznia, sznurek, spinki do bielizny

Przebieg zajęć

Rodzaj edukacji	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Środki dydaktyczne
Społeczna	1. Zajęcia początkowe – zabawa. Nauczyciel wita się z uczniami i zadaje pytanie: „jaką mamy obecnie porę roku?”. Następnie przypomina o realizacji cyklu zajęć CZTERY PORY ROKU. I zadaje pytanie: po czym poznajemy, że już przyszła wiosna?	Uczniowie witają się z nauczycielem. Odpowiadają indywidualnie na zadane pytania. Wyrażają zgodę na proponowane działania.	

Zestaw scenariuszy

	<p>Przypomina przebieg zajęć oraz warunki prawidłowego wykonania zadania: „Każdy uczeń otrzyma jedną kartkę A4 białego papieru i w trakcie wspólnej wycieczki do parku powinien poprzez nacieranie różnych przedmiotów stworzyć obraz kolorów wiosny. Powinien szukać kolorów na różnych elementach przyrody: pniach drzew, liściach, kamieniach, trawie itd.”. Informuje, że bez względu na jakość wykonanej pracy, wszystkie wytwory znajdą się na wystawie.</p> <p>2. Wycieczka klasowa do parku. Nauczyciel dba o bezpieczeństwo uczniów, inspiruje ich do podejmowania działań, chwali spostrzegawczość, precyzję, aktywność twórczą.</p> <p>3. Powrót do klasy. Nauczyciel podaje informację dzieciom na temat kolejnych działań: omówienie prac, zachowania uczniów, ich aktywności, współpracy z innymi.</p> <p>4. Wystawa Nauczyciel zachęca do indywidualnych prezentacji prac wykonanych przez uczniów, a następnie wraz z nimi przygotowuje wystawę wszystkich prac, bez względu na ich jakość.</p>	<p>Uczniowie bezpiecznie zachowują się w czasie drogi do i z parku. W trakcie wykonywania działań są twórczy, aktywni, spostrzegawczy, wymieniają się pomysłami z koleżankami i kolegami.</p> <p>Uczniowie przygotowują swoje prace do indywidualnych prezentacji: z jakich elementów przyrody została praca wykonana, jakie kolory dominują w pracy, czy słyszały głosy ptaków, inne dźwięki przyrody – jakie?</p> <p>Uczniowie prezentują własne prace, omawiają swoje wybory. Wymieniają się własnymi doświadczeniami na temat jakości wykonanej pracy, słuchają wypowiedzi innych, współtworzą wystawę, mają wpływ na jej wygląd, nadają jej tytuł.</p>	<p>Wykonane prace na papierze A4</p>
<p>Polonistyczna</p>	<p>Nauczyciel czyta wcześniej przygotowany wiersz, opowiadanie o wiosnie. Pyta uczniów, co zauważyli podczas wycieczki, na które oznaki wiosny zwrócili uwagę? Które z nich występują w opowiadaniu/wierszu. Czy będą się one jeszcze zmieniały? W jaki sposób?</p>	<p>Uczeń wypowiada się indywidualnie, poznaje nowe słowa, rozwija wyobraźnię.</p>	

Zestaw scenariuszy

Matematyczna	<p>Nauczyciel pyta, który obraz uczniowie przygotowują, ile jeszcze będzie wykonanych prac?</p> <p>Po wykonaniu pracy – ile przedmiotów/śladów uczeń przeniósł na papier?</p> <p>Kto najwięcej, kto najmniej?</p> <p>Kto miał największy – jaki?</p> <p>I najmniejszy – jaki? Czy dzieci zbierały ślady z tych samych roślin, obiektów, przedmiotów?</p> <p>Ile osób? Które rośliny były najczęściej wybierane, a które najrzadziej? Czy uczniowie powtórzyli wcześniejsze ślady?</p>	Uczeń liczy, porównuje, potrafi wskazać wspólne i odrębne zbiory.	
Muzyczna	Nauczyciel włącza muzykę klasyczną lub inną, w której przewija się temat wiosny (w trakcie przygotowania wystawy).	Uczniowie śpiewają lub poruszają się w rytm słuchanej muzyki.	Magnetofon, muzyka relaksacyjna lub rytmiczna.
Plastyczna	Nauczyciel pyta, z jakich innych technik można skorzystać, tworząc prace plastyczne na temat wiosny, co jest do tego potrzebne?	Uczniowie wymieniają techniki oraz przybory potrzebne do jej użycia.	
Przyrodnicza	Nauczyciel pyta o zachowanie przyrody, ludzi i zwierząt w tej porze roku.	<p>Dzieci odpowiadają w grupach:</p> <p>Jak zachowuje się przyroda?</p> <p>Jak zachowują się ludzie?</p> <p>Jak zachowują się zwierzęta?</p>	

Zestaw scenariuszy

Cztery pory roku

4. Lato

Cele zajęć:

- Zapoznanie z porą roku – latem
- Doskonalenie umiejętności rozpoznawania i dostrzegania zmian zachodzących w przyrodzie, w bliższym i dalszym otoczeniu
- Doskonalenie słuchu fonemowego, spostrzegawczości, sprawności manualnych, koncentracji uwagi
- Adaptacja dzieci do wspólnych działań w klasie
- Wdrażanie do przyjaznego zachowania wobec innych
- Rozpoznawanie i nazywanie własnych emocji
- Rozwijanie i doskonalenie umiejętności słuchania innych

U c z e ń:

- dostrzega zmiany zachodzące w przyrodzie
- nazywa i rozpoznaje zaobserwowane zmiany, wskazuje ich przyczynę oraz konsekwencje
- współdziała z rówieśnikami, nauczycielem
- orientuje się na kartce papieru, potrafi ją właściwie wykorzystać (zgodnie z instrukcją nauczyciela)
- wykonuje polecenia nauczyciela, potrafi bezpiecznie zachowywać się na wycieczce szkolnej, dba o bezpieczeństwo swoje i pozostałych uczestników
- jest uważny, twórczy, skoncentrowany na działaniu
- we właściwy sposób wykorzystuje własne sprawności

Metody: • oparte na aktywności nauczyciela: wycieczka, odtwarzanie muzyki, objaśnienia, pogadanka, pochwała, tworzenie sytuacji problemowych, zadawanie pytań otwartych, zagadki; • oparte na aktywności ucznia: działanie, obserwacja, ekspresja ruchowa, uważne słuchanie, swobodne wypowiedzi, rozwiązywanie zagadek

Środki dydaktyczne: magnetofon, muzyka relaksacyjna lub rytmiczna, biała kartka papieru A4 z bloku technicznego dla każdego ucznia, sznurek, spinki do bielizny

Przebieg zajęć:

Rodzaj edukacji	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Środki dydaktyczne
Społeczna	1. Zajęcia początkowe – zabawa. Nauczyciel wita się z uczniami i zadaje pytanie: „którą porą roku będziemy przedstawiać obecnie? Następnie przypomina o realizacji cyklu zajęć CZTERY PORY ROKU. I zadaje pytanie: „po czym poznajemy, że już przyszło lato?? Przypomina przebieg zajęć oraz warunki prawidłowego wykonania zadania:	Uczniowie witają się z nauczycielem. Odpowiadają indywidualnie na zadane pytania. Wyrażają zgodę na proponowane działania.	

Zestaw scenariuszy

	<p>„Każdy uczeń otrzyma jedną kartkę A4 białego papieru i w trakcie wspólnej wycieczki do parku powinien poprzez nacieranie różnych przedmiotów stworzyć obraz kolorów lata. Powinien szukać kolorów na różnych elementach przyrody: pniach drzew, liściach, kamieniach, trawie itd.”.</p> <p>Informuje, że bez względu na jakość wykonanej pracy, wszystkie wytwory znajdą się na wystawie.</p> <p>2. Wycieczka klasowa do parku. Nauczyciel dba o bezpieczeństwo uczniów, inspiruje ich do podejmowania działań, chwali spostrzegawczość, precyzję, aktywność twórczą.</p> <p>3. Powrót do klasy. Nauczyciel podaje informację uczniom na temat kolejnych działań: omówienie prac, zachowania uczniów, ich aktywności, współpracy z innymi.</p> <p>4. Wystawa. Nauczyciel zachęca do indywidualnych prezentacji prac wykonanych przez uczniów, a następnie wraz z nimi przygotowuje wystawę wszystkich prac, bez względu na ich jakość. Zalecane jest przedstawienie prac w kolejności tworzenia:</p> <p>Uczeń:</p> <p>A B C itd. J J J Z Z Z W W W L L L</p> <p>Przy takiej prezentacji uczeń może porównać jakość swojej wykonanej pracy, jej elementy, postęp w trakcie tworzenia.</p>	<p>Uczniowie bezpiecznie zachowują się w czasie drogi do i z parku. W trakcie wykonywania działań są twórczy, aktywni, spostrzegawczy, wymieniają się pomysłami z koleżankami i kolegami. Uczniowie przygotowują swoje prace do indywidualnych prezentacji: z jakich elementów przyrody została praca wykonana, jakie kolory dominują w pracy, czy słyszały głosy ptaków, inne dźwięki przyrody – jakie?</p> <p>Uczniowie prezentują własne prace, omawiają swoje wybory. Wymieniają się własnymi doświadczeniami na temat jakości wykonanej pracy, słuchają wypowiedzi innych, współtworzą wystawę, mają wpływ na jej wygląd, nadają jej tytuł. Ponieważ jest to ostatni obraz wykonany przez uczniów, po przedstawieniu na wystawie nauczyciel proponuje zebrać cztery prace i każdy może wykonać swój album pt. CZTERY PORY ROKU.</p>	<p>Wykonane prace na papierze A4.</p>
Polonistyczna	Nauczyciel czyta wcześniej przygotowany wiersz,	Uczeń wypowiada się indywidualnie, poznaje nowe	

Zestaw scenariuszy

	opowiadanie o lecie. Pyta uczniów, co zauważyli podczas wycieczki, na które oznaki lata zwrócili uwagę? Które z nich występują w opowiadaniu/wierszu. Czy będą się one jeszcze zmieniały? W jaki sposób?	słowa, rozwija wyobraźnię.	
Matematyczna	Nauczyciel pyta, który obraz uczniowie przygotowują, ile wykonali prac? Po wykonaniu pracy – ile przedmiotów/śladów uczeń przeniósł na papier? Kto najwięcej, kto najmniej? Kto miał największy – jaki? I najmniejszy – jaki? Czy dzieci zbierały ślady z tych samych roślin, obiektów, przedmiotów? Ile osób tak zrobiło? Które rośliny były najczęściej wybierane, a które najrzadziej?	Uczeń liczy, porównuje, potrafi wskazać wspólne i odrębne zbiory.	
Muzyczna	Nauczyciel włącza muzykę klasyczną lub inną, w której przewija się temat lata (w trakcie przygotowania wystawy).	Uczniowie śpiewają lub poruszają się w rytm słuchanej muzyki.	Magnetofon, muzyka relaksacyjna lub rytmiczna.
Plastyczna	Nauczyciel pyta, z jakich innych technik można skorzystać, tworząc prace plastyczne na temat lata, co jest do tego potrzebne?	Uczniowie wymieniają techniki oraz przybory potrzebne do jej użycia.	
Przyrodnicza	Nauczyciel pyta o zachowanie przyrody, ludzi i zwierząt w tej porze roku.	Uczniowie odpowiadają w grupach: Jak zachowuje się przyroda? Jak zachowują się ludzie? Jak zachowują się zwierzęta?	

* Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 maja 2014 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. Załącznik nr 2, s. 10.